

Handhavingsprotocol regels rondvaart- en verhuurboten Steenwijkerland

Het college van burgemeester en wethouders van Steenwijkerland

besluit vast te stellen het volgende:

Handhavingsprotocol regels rondvaart- en verhuurboten voor het toezicht op en de handhaving van hoofdstuk 22 van de Verordening Fysieke Leefomgeving Steenwijkerland 2023.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In december 2020 heeft de gemeenteraad de Vaar- en Verhuurverordening vastgesteld. Sinds 1 januari 2024 zijn de bepalingen uit deze verordening opgenomen in de Verordening Fysieke Leefomgeving Steenwijkerland (Verder: VFL). Vanaf het moment van invoering in 2020 worden er handhavingscontroles uitgevoerd op het gebruik van rondvaart- en verhuurboten binnen de gemeente. In de praktijk is gebleken dat zowel inwoners als ondernemers behoefte hebben aan meer duidelijkheid over hoe de regels worden toegepast en op welke wijze toezicht en handhaving plaatsvinden. Deze behoefte vormt de aanleiding voor het opstellen van dit handhavingsprotocol.

Dit handhavingsprotocol is van toepassing op het toezicht en de handhaving van de regels uit hoofdstuk 22 van de VFL.

1.2 Doel

Het doel van dit handhavingsprotocol is het bieden van een duidelijke en geschikte werkwijze voor het toezicht en de handhaving van deze regels. Het protocol maakt inzichtelijk hoe de gemeente toezicht houdt en welke stappen worden gevolgd bij overtredingen.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft wie toezicht houdt op de naleving van de regels voor rondvaart- en verhuurboten en hoe dit toezicht globaal wordt uitgevoerd. In hoofdstuk 3 wordt toegelicht welke sancties kunnen worden toegepast bij overtreding van deze regels. Hoofdstuk 4 gaat vervolgens in op de wijze waarop deze sancties worden ingezet. In bijlage 1 is de sanctiestrategie opgenomen, met een overzicht van de overtredingen, de bijbehorende artikelen en de daarbij horende sancties.

2. Toezicht

2.1 Toezichthouders openbare ruimte

De toezichthouders zijn aangewezen om toezicht te houden op de naleving van de VFL. Zij voeren controles uit op en rond de vaarwegen. De toezichthouders kunnen bij het zien van een overtreding een rapportage maken. Deze rapportage vormt de basis voor verdere handhaving.

Een handhavingsjurist beoordeelt de rapportage en bepaalt of, en zo ja welke, handhavingsmaatregel wordt opgelegd. Afhankelijk van de aard en ernst van de overtreding kan dit leiden tot een handhavingsmaatregel. De mogelijke maatregelen worden toegelicht in hoofdstuk 3.

De toezichthouders zien vervolgens toe op de naleving van de opgelegde maatregel en kunnen opnieuw rapporteren wanneer sprake is van herhaling van de overtreding.

2.2 Buitengewoon Opsporingsambtenaren

De toezichthouders die de VFL controleren zijn vaak ook buitengewoon opsporingsambtenaar (boa). Daardoor kunnen zij niet alleen bestuursrechtelijk optreden, maar in bepaalde situaties ook strafrechtelijk handhaven. Wanneer een boa een strafbaar feit ziet of vermoedt, kan hij een proces verbaal opmaken dat wordt doorgestuurd naar het Openbaar Ministerie voor strafrechtelijke afhandeling.

Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving kunnen naast elkaar ingezet worden. Per situatie wordt beoordeeld welke route, of combinatie daarvan wordt gevolgd.

3. Mogelijke sancties

Bij overtreding van de regels voor rondvaart en verhuurboten kunnen verschillende sancties worden opgelegd. Dit zijn: een last onder dwangsom, een last onder bestuursdwang en het intrekken van de vergunning. Hieronder wordt toegelicht wat deze sancties inhouden en hoe zij worden toegepast.

3.1 Last onder dwangsom¹

Een last onder dwangsom is een herstelsanctie waarbij de overtreder de opdracht krijgt om een overtreding te stoppen en gestopt te houden. Als de overtreder dit, binnen de gegeven tijd, doet hoeft er geen dwangsom te worden betaald.

Gebeurt dit niet binnen de tijd die gegeven wordt, dan verbeurt de overtreder een dwangsom. Dit houdt in dat de overtreder dan een bepaald geldbedrag moet betalen.

Hoogte van de dwangsom

De hoogte van de dwangsom moet in verhouding staan tot de ernst van het belang dat is geschaad en tot het doel van de dwangsom². Dit houdt in dat de hoogte voldoende prikkelend moet zijn om de overtreder te bewegen tot naleving van de regels³.

Er gaat veel geld om in de rondvaart en verhuursector. Hierdoor bestaat het risico dat overtreders bewust afwegen of het voordeliger is om de regels niet na te leven. Om dit calculerend gedrag te voorkomen, zijn de dwangsombedragen zo vastgesteld dat zij een duidelijke prikkel geven om de regels na te leven.

Vorm van de dwangsom⁴

Een dwangsom kan worden opgelegd:

- als een bedrag ineens,
- als een bedrag per tijdseenheid (bijvoorbeeld per dag), of
- als een bedrag per overtreding.

Omdat deze overtredingen gezien kunnen worden als losse handelingen en regelmatig kunnen plaatsvinden, is er gekozen om per overtreding een last onder dwangsom op te leggen. Daarbij wordt een maximum vastgesteld. Wanneer dit maximum is bereikt, kan eventueel een volgende maatregel worden opgelegd.

Tijd om de overtreding te stoppen

In principe moet een overtreder de tijd krijgen om de overtreding te stoppen zonder dat een dwangsom wordt verbeurd⁵. Deze termijn mag niet langer of korter zijn dan nodig is om de overtreding te stoppen⁶.

De gemeente Steenwijkerland heeft ervoor gekozen om geen begunstigingstermijn te geven, omdat deze overtredingen gestopt kunnen worden door het enkel nalaten van een handeling. Een voorbeeld hiervan is het niet langer gebruiken van een boot zonder kentekenplaten.

3.2 Last onder bestuursdwang⁷

Net als een last onder dwangsom is de last onder bestuursdwang een herstelsanctie waarbij de overtreder de opdracht krijgt om een overtreding te stoppen en gestopt te houden.

Gebeurt dit niet, binnen de tijd die gegeven wordt, dan treedt het college van burgemeester en wethouders zelf handhavend op. Dit kan bijvoorbeeld door de boot in te nemen. De kosten hiervan kunnen op de overtreder worden verhaald.

3.3 Intrekking vergunning⁸

Verder kan het college de vergunning intrekken. Dit kan wanneer:

- bij de aanvraag onjuiste of onvolledige gegevens zijn aangeleverd.
- door gewijzigde omstandigheden of inzichten intrekking of wijziging nodig is ter bescherming van de belangen waarvoor de vergunning is vereist.
- de aan de vergunning verbonden voorschriften of beperkingen niet worden nageleefd.
- de vergunninghouder niet zorgvuldig handelt, waardoor schade aan omgeving kan ontstaan of dreigt te ontstaan. de vergunninghouder zelf verzoekt om intrekking.

1) Art. 5:31d Awb.

2) Art. 5:32b lid 3 Awb.

3) ABRvS 17 juli 2013, ECLI:NL:RVS:2013:343.

4) Art. 5:32b lid 1 en 2 Awb.

5) Art. 5:32 a lid 2 Awb.

6) ABRvS 11 augustus 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1791.

7) Art. 5:24 lid 1 Awb & Art. 5:25 lid 1 Awb.

8) Art. 22:6 VFL.

Binnen dit handhavingsprotocol wordt intrekking toegepast bij herhaalde overtreding, zoals opgenomen in de sanctiestrategie.

4. Werking van de sanctiestrategie

Alle sancties die in dit kader worden opgelegd, hebben als doel om herhaling van de overtreding te voorkomen. Wanneer blijkt dat een sanctie onvoldoende prikkel gaf om naleving van de regels af te dwingen, kan een nieuwe, zwaardere sanctie worden opgelegd. De sancties die opgelegd kunnen worden, zijn te vinden in onderstaande sanctiestrategie. Deze strategie maakt deel uit van dit handhavingsprotocol.

4.1 Afwijking van het beleid

Het college moet in eerste instantie handelen volgens haar beleidsregels. Het college mag hiervan alleen afwijken als er bijzondere omstandigheden zijn waardoor toepassing van het beleid voor één of meer belanghebbenden onevenredige gevolgen zou hebben in verhouding tot de doelen van de beleidsregels⁹. Dit handhavingsprotocol vormt dus het uitgangspunt, maar bij bijzondere omstandigheden kan er afgeweken worden.

Aldus besloten op 24 maart 2026.

Burgemeester en wethouder van Steenwijkerland,

de waarnemend secretaris, D. Eikenaar

de burgemeester, H.K. de Groot

9) Art. 4:84 Awb.

Bijlage 1: Sanctiestrategie

Overtreding	Artikel	Eerste sanctie	Tweede sanctie	Derde sanctie	Vierde sanctie
Uitoefening rondvaart- en/of botenverhuurbedrijf zonder vergunning	Artikel 22:1 VFL	Last onder dwangsom van €2.500,- ineens	Last onder dwangsom van €5.000,- ineens	Last onder dwangsom van €10.000,- ineens	Toepassen bestuursdwang
Onjuist gebruik of ontbreken kentekenbordje	Artikel 22:4 VFL	Last onder dwangsom van €2.500,- ineens.	Last onder dwangsom van €5.000,- ineens	Intrekken vergunning of toepassen bestuursdwang	-
Misbruik/dubbel gebruik kentekenbordje	Artikel 22:6 sub a VFL	Last onder dwangsom van €2.000,- ineens	Intrekken vergunning of toepassen bestuursdwang	-	-
Innemen ligplaats buiten aangewezen locatie	Artikel 22:5 VFL	Last onder dwangsom van €1.250,- ineens	Last onder dwangsom van €2.500,- ineens	Intrekking vergunning of toepassen bestuursdwang	-
Verhuren of te huur aanbieden boot met explosiemotor	Artikel 22:3 VFL	Last onder dwangsom van €5.000,- ineens	Last onder dwangsom van €10.000,- ineens	Intrekken vergunning of toepassen bestuursdwang	-